

Anonymizované znenie

Preklad

C-567/20 – 1

Vec C-561/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

29. október 2020

Vnútroštátny súd:

Općinski građanski sud u Zagrebu

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

15. október 2020

Žalobkyňa:

A.H.

Žalovaná:

Zagrebačka banka d.d.

[*omissis*]

Općinski građanski sud u Zagrebu (Okresný súd pre občianskoprávne veci, Záhreb) v spore medzi žalobkyňou, A.H., bytom v Záhrebe [*omissis*], [*omissis*] a žalovanou, Zagrebačka banka d.d., [*omissis*] so sídlom v Záhrebe [*omissis*], v spore o určenie a zaplatenie peňažnej sumy, v súlade s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predkladá Súdnemu dvoru Európskej únie nasledujúci:

NÁVRH NA ZAČATIE PREJUDICIÁLNEHO KONANIA

I. Označenie vnútroštátneho súdu

II. [*omissis*] Účastníci konania vo veci samej

Žalobkyňa A.H., bytom v Z. [*omissis*]

Žalovaná Z.b.d.d., so sídlom v Z. [*omissis*]

Súdnemu dvoru Európskej únie sa kladú nasledujúce prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu práva Európskej únie, konkrétne smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách:

1. Má sa článok 6 ods.1 smernice 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v súlade s výkladom tohto článku v judikatúre Súdneho dvora, najmä vo veci Dunai, C-118/17, vykladať v tom zmysle, že zásah zákonodarcu do vzťahov medzi spotrebiteľom v postavení dlžníka a bankou nemôže zbaviť spotrebiteľa práva napadnúť na súde zmluvné podmienky pôvodnej zmluvy alebo dodatku k zmluve uzavretého na základe zákona, a to s cieľom uplatniť si nárok na vrátenie všetkých výhod, ktoré v neprospech spotrebiteľa neoprávnene získala banka v dôsledku uplatnenia nekalých zmluvných podmienok, v situácii, keď spotrebiteľ pristúpil k zmene pôvodného zmluvného vzťahu dobrovoľne na základe zákonnej povinnosti uloženej bankám v dôsledku zásahu zákonodarcu a spočívajúcej v ponúknutí spotrebiteľovi takejto možnosti a nie priamo na základe zákona predstavujúceho zásah, ako to bolo vo veci Dunai?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, je vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje v konaní medzi dvoma subjektmi, a to dlžníkom a bankou, a ktorý nemôže ustanovenia vnútroštátneho Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju [zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o spotrebiteľskom úvere], tak ako ich vyložil Vrhovni sud (Najvyšší súd, Chorvátsko), vykladať spôsobom, ktorý je v súlade s požiadavkami smernice 93/13, oprávnený a/alebo povinný neuplatňovať na základe tejto smernice

a článkov 38 a 47 Charty základných práv Európskej únie tento vnútroštátny zákon, tak ako ho vyložil Najvyšší súd?

SKUTKOVÝ STAV A OKOLNOSTI PREJEDNÁVANEJ VECI

1. Dňa 15. októbra 2007 žalobkyňa, pani A.H., v postavení spotrebiteľa uzavrela so žalovanou, Zagrebačka banka d.d., ako veriteľom, zmluvu o úvere na bývanie, na základe ktorej táto banka poskytla spotrebiteľovi úver denominovaný vo švajčiarskych frankoch vo výške 309 373,82 CHF, ktorý bol vyplatený v kunách podľa priemerného kurzu Chorvátskej národnej banky (Hrvatska narodna banka, ďalej len „HNB“) platného ku dňu vyplatenia úveru a žalobkyňa splácala tento úver v chorvátskych kunách podľa priemerného kurzu HNB voči švajčiarskemu franku.
2. Do článku 1 tejto predbežne formulovanej a štandardnej zmluve o úvere žalovaná vložila klauzulu, že menou zmluvy je švajčiarsky frank a splácanie úveru podľa článku 7 zmluvy naviazal na túto menu tak, že mesačný a celkový úverový záväzok žalobkyne sa vypočíta podľa výkyvov národnej meny chorvátskej kupy vo vzťahu k švajčiarskemu franku, a do článku 2 vložila klauzulu, že percentuálna sadzba sa mení na základe rozhodnutia banky bez uvedenia presných, jasných a overiteľných kritérií, podľa ktorých sa bude táto sadzba meniť, to znamená bez uvedenia spôsobu, akým sú spomínané zmluvné podmienky vzájomne spojené so stanovením celkového zmluvného záväzku žalobkyne.
3. Žalobkyňa zdôrazňuje, že žalovaná tým, že do zmluvy vložila nekalú a neplatnú podmienku, ktorou bola stanovená mena švajčiarsky frank, v ktorej bol úver denominovaný, a nekalú podmienku týkajúcu sa zmeny úrokovej sadzby tak, že sa táto sadzba mení na základe rozhodnutia samotnej banky, a pred uzavretím zmluvy ako aj v čase jej platnosti si žalovaná tento spôsob individuálne nedojednala so žalobkyňou, nevysvetlila jej riziká spojené s výberom meny švajčiarsky frank, nestanovila presné kritériá a metódy výpočtu kritérií pre zmenu úrokovej sadzby, porušila ustanovenia Zakon o zaštiti potrošača [Zákon o ochrane spotrebiteľov] (ďalej len „ZZP“), Zakon o obveznim odnosima [Zákon o záväzkových vzťahoch] (ďalej len „ZOO“), zásady dobrej viery a spravodlivosti ako základné zásady záväzkového práva a tiež ustanovenia práva Európskej únie, najmä smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica 93/13“, ktorá bola prebratá do vnútroštátneho práva prostredníctvom Zakon o zaštiti potrošača [Zákon o ochrane spotrebiteľov], čím spôsobila nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyni ako spotrebiteľa.
4. Žalobkyňa sa odvoláva na konanie o hromadnej žalobe, ktoré bolo vedené proti žalovanej s cieľom ochrany záujmov spotrebiteľov, a tiež aj ochrany záujmu žalobkyne v rámci terajšieho konania, ktoré bolo začaté a ukončené pred Trgovački sud u Zagrebu [Obchodný súd v Záhrebe, Chorvátsko] pod číslom [omissis].

5. Uvedené konanie trvalo sedem rokov, pričom nižšie je uvedená chronológia tohto konania o hromadnej žalobe:

– Dňa 4. júla 2013 Trgovački sud u Zagrebu [Obchodný súd Záhreb] rozsudkom [*omissis*] rozhodol, že všetkých osem žalovaných bánk¹, a teda aj žalovaná v prejednávanej veci ako žalovaná v prvom rade v uvedenom konaní, poškodili kolektívne záujmy a práva spotrebiteľov tým, že v období rokov 2004 až 2008 uzatvárali úverové zmluvy s neplatnými a nekalými zmluvnými podmienkami, a to tak, že tieto spotrebiteľské zmluvy stanovovali ako zmluvnú menu švajčiarsky frank, na ktorý bolo naviazané splácanie úveru, a že stanovená riadna úroková sadzba sa počas trvania úverového záväzku menila jednostrannými rozhodnutiami banky.

– Dňa 13. júna 2014 Visoki Trgovački sud RH [Odvolací obchodný súd Chorvátskej republiky] rozhodujúci o odvolaní bánk, a medzi nimi aj žalovanej v prejednávanej veci ako žalovanej v prvom rade v uvedenom konaní [*omissis*], rozhodol, že zmluvná podmienka týkajúca sa zmeny úrokovej sadzby jednostranným rozhodnutím banky je nekalá a neplatná, zatiaľ čo podmienku týkajúcu sa stanovenia meny švajčiarsky frank považoval za platnú.

– Dňa 9. apríla 2015 Vrhovni sud RH [Najvyšší súd Chorvátskej republiky], ktorý prejednal mimoriadny opravný prostriedok bánk, medzi nimi aj žalovanej v prejednávanej veci ako žalovanej v prvom rade v uvedenom konaní [*omissis*], rozhodnutím [*omissis*] potvrdil rozsudok Visoki Trgovački sud RH [Odvolací súd Chorvátskej republiky], pričom konštatoval, že zmluvná podmienka týkajúca sa zmeny úrokovej sadzby jednostranným rozhodnutím banky je nekalá a neplatná, a po prejednaní mimoriadneho opravného prostriedku spotrebiteľov rozhodol, že podmienka týkajúca sa stanovenia meny švajčiarsky frank je platná.

– Dňa 13. decembra 2016 Ustavni sud RH [Ústavný súd Chorvátskej republiky] po prejednaní ústavnej sťažnosti zástupcu spotrebiteľov rozhodnutím [*omissis*] zrušil rozhodnutie Vrhovni sud RH [Najvyšší súd Chorvátskej republiky] v časti týkajúcej sa stanovenia meny švajčiarsky frank a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

– Vrhovni sud RH [Najvyšší súd Chorvátskej republiky] vydal 3. októbra 2017 rozhodnutie [*omissis*], na základe ktorého v časti týkajúcej sa stanovenia meny švajčiarsky frank vrátil vec na Visoki Trgovački sud RH [Odvolací obchodný súd Chorvátskej republiky] na opätovné prejednanie.

– Dňa 14. júna 2018 Visoki Trgovački sud RH [Odvolací obchodný súd Chorvátskej republiky] vydal rozhodnutie [*omissis*], v ktorom vyhlásil podmienku týkajúcu sa stanovenia meny švajčiarsky frank za nekalú a neplatnú, a to v tom zmysle, že banky, a medzi nimi aj žalovaná v prejednávanej veci ako žalovaná

¹ Okrem Sberbank d.d., hoci neskôr bolo vydané voči tejto banke rovnaké rozhodnutie ako voči zvyšným bankám.

v prvom rade v uvedenom konaní, uzatvárali v rokoch 2004 až 2008 úverové zmluvy s neplatnými a nekalými zmluvnými podmienkami tak, že tieto spotrebiteľské zmluvy stanovovali švajčiarsky frank ako menu, na ktorú bolo naviazané splácanie úveru. Visoki Trgovački sud RH [Odvolací obchodný súd Chorvátskej republiky] v časti týkajúcej sa stanovenia meny švajčiarsky potvrdil rozsudok prvostupňového súdu z roku 2013 vo vzťahu k všetkým bankám, a teda aj vo vzťahu k žalovanej v prejednávanej veci.

– Dňa 3. septembra 2019 Vrhovni sud RH [Najvyšší súd Chorvátskej republiky] po prejednaní mimoriadneho opravného prostriedku bánk, a medzi nimi aj žalovanej v prejednávanej veci ako žalovanej v prvom rade v uvedenom konaní, [omissis] potvrdil rozsudok Visoki Trgovački sud RH [Odvolací obchodný súd Chorvátskej republiky] zo 14. júna 2018.

6. Výsledkom konania o hromadnej žalobe spotrebiteľov bolo napokon to, že tak podmienka týkajúca sa stanovenia meny švajčiarsky franky, ako aj podmienka týkajúca sa zmeny úrokovej sadzby na základe rozhodnutia banky, boli vyhlásené za nekalé a neplatné vo všetkých zmluvách o úvere obsahujúcich menové klauzuly vo švajčiarskych frankoch, ktoré boli uzavreté v žalovaných bankách počas sporného obdobia, to znamená, že bolo právoplatne potvrdené, že žalovaná v prejednávanej veci, Zagrebačka banka d.d. (ako žalovaná v prvom rade v uvedenom konaní) v období od 10. septembra 2003 do 31. decembra 2008 poškodila kolektívne záujmy a práva spotrebiteľov, a teda aj záujmy a práva žalobkyne, tým, že v uzatváraných zmluvách o úvere používala nekalú a neplatnú zmluvnú podmienku, na základe ktorej stanovená riadna úroková sadzba sa počas platnosti úverového záväzku menila jednostrannými rozhodnutiami banky, čo nebolo predmetom individuálnych dojednaní. To znamená, že bolo právoplatne potvrdené, že v období od 1. apríla 2005 do 31. decembra 2009 žalovaná porušila záujmy a práva spotrebiteľov, a teda aj záujmy a práva žalobkyne, tým, že pri uzatváraní zmlúv o úvere používala neplatné a nekalé zmluvné podmienky o stanovení švajčiarskeho franku ako meny, v ktorej bol denominovaný úver, a súčasne pred uzavretím zmlúv ako aj v čase ich platnosti úplne neinformovala spotrebiteľov ako predajca alebo dodávateľ o všetkých potrebných kritériách nevyhnutných pre prijatie platného rozhodnutia opierajúceho sa o úplné informácie, čo viedlo k vytvoreniu nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán, čím žalovaná porušila ustanovenia v tom čase platného Zakon o zaštiti potrošača [Zákon o ochrane spotrebiteľov] a ustanovenia Zakon o obveznim odnosima [Zákon o záväzkových vzťahoch].
7. V príslušnom konaní o hromadnej žalobe spotrebiteľov bola pri vydávaní rozhodnutia uplatnená smernica 93/13 a v rámci výkladu ustanovení vnútroštátneho práva súdy pri vydávaní rozhodnutí uplatňovali výklad Súdneho dvora Európskej únie obsiahnutý vo veciach C-484/08, Caja de Ahorros a Monte de Piedad de Madrid a C-26/13, Kasler.
8. Podľa ustanovení platných v Chorvátskej republike, Zakon o parničnom postupku [Občiansky súdny poriadok] (§ 502c) a Zakon o zaštiti potrošača [Zákon

o ochrane spotrebiteľov] (§ 138a) a na základe rozsudkov o hromadnej žalobe spotrebiteľov získali spotrebiteľia, a teda aj žalobkyňa právo žiadať v individuálnych konaniach vrátenie výhody, ktorú banky neoprávnene získali, a v dôsledku toho spotrebiteľ začal súdne konanie, ktoré je v súčasnosti vedené pred vnútroštátnym súdom, pod číslom [omissis].

ZÁSAH ZÁKONODARCU

9. Chorvátska republika prijala 30. septembra 2015 Zakon o izmjenama o dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju [Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o spotrebiteľskom úvere] (ďalej len: „ZID ZPK 2015“), na základe ktorého je dlžníkom ponúknutá možnosť premeniť svoj úverový záväzok vo švajčiarskych frankoch na záväzok v eurách.
10. Žalobkyňa tak urobila, keď uzatvorila dodatok k zmluve o úvere, ktorým konvertovala svoj úver vo švajčiarskych frankoch na úver v eurách. Táto konverzia teda nebola vykonaná do národnej meny chorvátskej kuny, ale do inej cudzej meny – euro.
11. Kľúčovou v prejednávanej veci je otázka právnych dôsledkov Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju [Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o spotrebiteľskom úvere].
12. Na účely konverzie ZID ZPK 2015 stanovil konkrétnu metodiku pre výpočet výšky nového úverového záväzku spotrebiteľov, ktorá v podstate spočívala v tom, že od začiatku úveru bol uskutočnený prepočet švajčiarskeho franku na euro, a to s cieľom získať nový úver k 30. septembru 2015 v eurách, ktorý bude dlžník ďalej splácať. Spôsob prepočtu bol opísaný v § 19c ZID ZPK 2015 a spočíval v tom, že všetky sumy zaplatené spotrebiteľom z titulu skutočného úveru boli porovnané s podmienkami simulovaného, fiktívneho úveru v cudzej mene euro, fiktívny kredit bol uzavretý skutočne zaplatenými sumami a výška úveru tak bola vypočítaná k 30. septembru 2015, pričom pri takomto porovnaní mali spotrebiteľia buď nedoplatok alebo preplatok zaplatených peňažných prostriedkov. Na základe tohto stavu úveru im teda bola ponúknutá možnosť uzavretia dodatku k zmluve o úvere týkajúceho sa ďalšieho splácania úveru, čo bolo upravené v § 19e ods. 1 ZID ZPK 2015.
13. Dlžníci, tak ako aj žalobkyňa, mohli po takomto výpočte výšky úveru, v zákone označovanom ako „Izračun konverzije kredita“ [„Konverzná úverová kalkulačka“], podpísať dodatok k pôvodným zmluvám o úvere, pričom žalobkyňa v súlade s týmto dodatkom k zmluve splácala od 30. septembra 2015 svoj úver indexovaný v eurách, a to s novou výškou úveru a s novým výpočtom úrokových sadzieb stanovených do budúcnosti.
14. Vnútroštátny súd poukazuje na to, že banka mohla podľa § 19e ZID ZPK 2015 ponúknuť spotrebiteľovi možnosť uzatvoriť buď novú zmluvu o úvere alebo dodatok k „starej“ zmluve o úvere a že banka sa rozhodla ponúknuť dlžníkovi

uzavretie dodatku k zmluve o úvere, čo bolo jasne uvedené v článku 1 samotného dodatku k zmluve, v ktorom sa konštatuje, že zmluvné strany uzatvárajú dodatok k zmluve, pričom článok 24 súčasného dodatku má takéto znenie:

Článok 24.

„Ostatné podmienky pôvodnej zmluvy a dodatkov, ktoré boli prípadne do dnešného dňa uzavreté, zostávajú nezmenené a naďalej platia.“

Takto bola zabezpečená totožnosť existujúceho zmluvného vzťahu.

15. Cieľom ZID ZPK 2015 bolo zrovnoprávnenie dlžníkov s úvermi vo švajčiarskych frankoch s dlžníkmi s úvermi v eurách, čo bolo dosiahnuté vyššie opísaným spôsobom, pričom cieľ zákona bol uvedený a opísaný v § 19b ZID ZPK 2015.
16. Spornou otázkou v prejednávanej veci sa zdá byť otázka odškodnenia žalobkyne ako spotrebiteľa vzhľadom na to, že žalobkyňa ako spotrebiteľ v rámci tohto konania tvrdí, že ZID ZPK 2015 nepriznal dlžníkom s úverom vo švajčiarskych frankoch náhradu takým spôsobom, žeby banky museli vrátiť výhodu získanú na základe nekalých a neplatných zmluvných podmienok, teda na základe nekalých a neplatných zmluvných podmienok týkajúcich sa stanovenia meny švajčiarsky frank a úrokov, čo by zabezpečilo, aby sa spotrebiteľ z právneho a skutkového hľadiska nachádzal vo výhodiskovej pozícii.
17. Ako dôkaz spotrebiteľ zdôrazňuje, že prepočet úveru bol do dňa prepočtu, t. j. do 30. septembra 2015, vykonaný práve so zohľadnením a uplatnením zmluvnej podmienky týkajúcej sa stanovenia meny švajčiarsky frank a zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmeny úrokovej sadzby na základe rozhodnutia banky, takže predmetom prepočtu bola menová klauzula vo švajčiarskych frankoch ako platná klauzula a v rámci prepočtu boli uplatnené tie isté nekalé úrokové sadzby menené na základe jednostranných rozhodnutí banky rovnako ako v úveroch vo švajčiarskych frankoch, zatiaľ čo po 30. septembri 2015 bol úver ďalej splácaný s uplatnením menovej doložky v euro a s úrokovou sadzbou nanovo definovanou do budúcnosti, ktorá predstavovala 5,84 % a ktorá bola žalovanou opätovne svojvoľne stanovená spôsobom „ber alebo nechaj tak“.
18. Okrem toho žalobkyňa zdôrazňuje, že pri uzavretí dodatku k zmluve spotrebiteľ nemal žiadnu možnosť vyjednávať o navrhnutom dodatku, keďže oznámenie výhrad voči akémukoľvek aspektu dodatku k zmluve a jeho nepodpísanie by znamenalo nepristúpenie na prepočet, ktorý musel prijať v lehote do 30 dní v súlade s ustanovením § 19e ods. 5 ZID ZPK 2015.
19. Žalobkyňa tak tvrdí, že náhrada vôbec podľa nej vôbec nebola predmetom tohto zákona, výška náhrady nebola v samotnom zákone určená a že ani v „kalkulačke“ ani v dodatkoch k zmluvám neboli vypočítané individuálnej výhody, ktoré banka neoprávnene získala na základe zmluvy o úvere, takže v prípade žalobkyne v tomto spore nebol vykonaný takýto výpočet výšky náhrady, ktorá jej prináležala. Žalobkyňa to dokladá výpočtom, ktorý predkladá spolu so žalobou.

Na základe konverznej kalkulačky po vykonaní prepočtu bol zistený preplatok v prospech spotrebiteľa z titulu rozdielu medzi uskutočnenými platbami a fiktívnym úverom v eurách, a to vo výške 119 406,91 HRK, pričom táto suma nebola spotrebiteľovi vyplatená, ale v súlade s § 19c ods. 1. písm. c) ZID ZPK 2015 bola postupne použitá na zaplatenie budúcich mesačných splátok úveru po prepočte na eurá a to tým spôsobom, že tento preplatok mohol predstavovať maximálne 50 % splatnej mesačnej splátky. Z výpočtu spotrebiteľa pripojeného k žalobe však vyplýva, že banka neoprávnene získala v neprospech spotrebiteľa výhodu vyplývajúcu z prepočtu vo výške 340 364,19 HRK.

20. Na druhej strane žalovaná v prejednávanej veci zastáva názor, že už z dôvodu samotného prepočtu a uzavretia dodatku k zmluve žalobkyňa stratila právny základ na požadovanie vyhlásenia nekalej povahy zmluvných podmienok pôvodnej zmluvy a v dôsledku toho na náhradu škody, pretože úver bol vypočítaný spätne, akoby bol od prvého dňa vyjadrený v eurách, takže nie je potrebné zaobstarať si finančný znalecký posudok na účely potvrdenia presnej sumy, ktorú banka neoprávnene získala na základe nekalých podmienok pôvodnej zmluvy.
21. Vnútroštátny súd po tom, čo sa oboznámil s dodatkom k zmluve, konštatoval, že žalobkyňa sa nikdy nevzdala uplatňovania svojich nárokov, nevzdala sa práva na úplné odškodnenie, ani práva podať žalobu a práva na súdnu ochranu a že žiadne takéto vzdanie sa nárokov nebolo upravené v zákone. Navyše vnútroštátna právna úprava, § 41 Zakon o zaštiti potrošača [Zákon o ochrane spotrebiteľov] stanovuje, že spotrebiteľ sa nemôže vzdať svojich práv, ani mu ich nemožno obmedziť, a niečo podobné stanovuje aj samotný ZID ZPK 2015 v § 19e, kde sa zakazuje bankám, aby do príloh k zmluvám vkladali klauzule týkajúce sa vzdania sa akýchkoľvek práv prináležiacich spotrebiteľom, pričom v súlade s chápaním rozsudku Súdneho dvora C-452/18, Ibercaja Bancom, vnútroštátnym súdom, môže k vzdaniu sa ochrany spotrebiteľom, ktorú mu poskytuje smernica 93/13, dôjsť jedine vtedy, ak spotrebiteľ to chce a vyhlási to jasne, dobrovoľne a vedome.
22. V súlade s úvahami vnútroštátneho súdu bol cieľ ZID ZPK 2015 v prvom rade sociálnej a ekonomickej povahy; zákon mal uľahčiť spotrebiteľom splácanie úveru a uviesť ich do situácie, aby od 30. septembra 2015 splácali úver spôsobom, akým ho splácajú spotrebiteľia, ktorí uzavreli zmluvy o úvere s menovou doložkou v eurách. To dokazuje aj skutočnosť, že ZID ZPK 2015 do 30. septembra 2015 neopravoval ustanovenie týkajúce sa úrokovej sadzby, takže v samotnom ZID ZPK 2015 nebola napríklad stanovená žiadna konkrétna metóda výpočtu úrokov pri príležitosti prepočtu; tento zákon tiež nevedol ku konverzii úverov na úvery vyjadrené v chorvátskych kunách, s vylúčením švajčiarskeho franku.
23. Vnútroštátny súd sa tiež domnieva, že ZID ZPK 2015 v skutočnosti nestanovil pre každého spotrebiteľa individuálnu sumu zodpovedajúcu ujme, ktorá vznikla spotrebiteľovi z dôvodu nekalých podmienok zmluvy o úvere, úrokov a valút, teda nestanovil sumy, ktoré predajca alebo dodávateľ neoprávnene získal.

24. Vnútroštátny súd poukazuje na to, že ZID ZPK 2015 bol prijatý 30. septembra 2015, a to po prijatí konečného rozhodnutia o neplatnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa úrokov, ale pred prijatím konečného rozhodnutia o neplatnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa stanovenia meny švajčiarsky frank. Preto v čase nadobudnutia účinnosti zákona nebola zmluvná podmienka týkajúca sa stanovenia meny švajčiarsky frank ešte súdom považovaná za nekalú a neplatnú, keďže konečné rozhodnutie o tejto otázke bolo vydané až tri roky po prepočte úveru a pri prepočte úveru sa zmluvná podmienka týkajúca sa stanovenia meny švajčiarsky frank považovala v celom rozsahu za platnú, takže vykonanie prepočtu úveru práve opierajúc sa o zmluvné podmienky týkajúce sa stanovenia meny švajčiarsky frank a zmeny úrokov na základe rozhodnutia banky, zohľadňujúc ich v samotnej konverznej kalkulačke a navyše v situácii, kedy samotný zákon nepovažoval zmluvnú podmienku týkajúcu sa stanovenia meny, ani zmluvnú podmienku týkajúcu sa zmeny úrokovej sadzby na základe rozhodnutia banky ani za neplatnú/nekalú ani za platnú, znamená, že o tejto otázke sa malo od začiatku rozhodnúť v rámci súdneho konania.
25. Táto okolnosť je relevantná vzhľadom na to, že k prijatiu ZID ZPK 2015 a k uzavretiu dodatku k zmluve v priebehu roka 2016 došlo až po pristúpení Chorvátskej republiky k Európskej únii, takže právomoc Súdneho dvora Európskej únie je nesporná a Súdny dvor je povinný odpovedať na otázky položené v konkrétnej veci.
26. Žalobkyňa tak po vykonaní prepočtu, po vyhlásení zmluvnej podmienky týkajúcej sa stanovenia meny švajčiarsky frank meny za nekalú v rámci konania o hromadnej žalobe, po vyčíslení výhod, ktoré banka neoprávnene získala, ako sumy náhrady, sa na vnútroštátnom súde domáha vrátenia všetkých výhod, ktoré banka získala na základe zmluvy o úvere, pričom tvrdí a dokladá, že vykonaný prepočet jej toto vrátenie neumožnil, prípadne jej to umožnil len čiastočne prostredníctvom čiastočného zníženia úveru, zdôrazňuje však, že zvyšný úver bol vždy vyšší, než mal v skutočnosti byť ku dňu prepočtu, ak by sa vylúčili nekalé zmluvné podmienky týkajúce sa stanovenia meny švajčiarsky frank a zmeny úrokovej sadzby na základe rozhodnutia banky.
27. Žalobkyňa preto v terajšom súdnom konaní dokladá, že v dôsledku prepočtu sa neocitla vo výhodiskovej pozícii, t. j. v takej pozícii, ako keby sporné zmluvné podmienky, prípadne samotná zmluva, neexistovali, ale iba spláca simulovaný úver naviazaný na euro, a tým nezískala náhradu a banka jej nevrátila všetky neoprávnene získané výhody.
28. Výšku neoprávnene získaných výhod možno určiť v rámci tohto súdneho konania a žalobkyňa priložila k žalobe znalecký posudok, ktorý ich dokladá.

KONANIE O JEDNOTNOM VÝKLADE PRÁVA NA VRHOVNI SUD RH [Najvyšší súd Chorvátskej republiky]

29. V čase trvania súčasného individuálneho konania vo veci spotrebiteľa, začal dňa 11. septembra 2019 Najvyšší súd Chorvátskej republiky ako súd posledného stupňa tzv. „konanie o jednotnom výklade práva.“
30. Ide o nový inštitút v právnom poriadku Chorvátskej republiky, ktorý je upravený v § 502i a nasl. Zakon o parničnom postupku [Občiansky súdny poriadok], ktorý Najvyššiemu súdu Chorvátskej republiky umožňuje zaujať právne stanovisko ku konkrétnej otázke, ktoré je záväzné pre všetky sudy nižšieho stupňa rozhodujúce v individuálnych veciach, ktoré prebiehajú alebo sa začnú, čo je upravené v § 502n Zakon o parničnom postupku [Občiansky súdny poriadok].
31. V rámci konania o jednotnom výklade práva, vedeného pod číslom [omissis], Najvyšší súd Chorvátskej republiky rozhodoval o nasledujúcej právnej otázke:

„Má sa dojednanie o prepočte úveru uzatvorené na základe Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju [Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o spotrebiteľskom úvere] (Narodne novine č. 102/15) považovať za neexistujúce alebo neplatné v prípade, ak neplatné sú zmluvné podmienky pôvodnej zmluvy o úvere týkajúce sa zmeny úrokovej sadzby a menovej doložky?

Dňa 4. marca 2020 vydal Najvyšší súd Chorvátskej republiky toto rozhodnutie:

„Dojednanie o prepočte úveru uzatvorené na základe Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju [Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o spotrebiteľskom úvere] (Narodne novine č. 102/15) vyvoláva právne účinky a je platné v prípade, ak sú neplatné zmluvné podmienky pôvodnej zmluvy o úvere týkajúce sa zmeny úrokovej sadzby a menovej doložky“.

32. Následne sa vo vnútroštátnej judikatúre objavili pochybnosti a odlišné výklady tohto rozhodnutia vydaného v rámci konania o jednotnom výklade práva, pričom pochybnosti sa týkali záverov vyjadrených v tomto rozhodnutí a jeho vplyvu na náhradu pre spotrebiteľa v súlade so smernicou 93/13, a teda aj na konečné rozhodnutie v prejednávanej veci. Vnútroštátny súd sa pritom domnieva, že toto rozhodnutie Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky, t. j. výklad ZID ZPK 2015, treba považovať za rozhodnutie, ktoré je v rozpore s právom Únie, pokiaľ sa uvedený zákon vykladá tak, že bráni vyplateniu náhrady spotrebiteľovi.
33. Najvyšší súd Chorvátskej republiky rozhodujúci v príslušnom konaní o platnosti dodatku k zmluve, na základe ktorej došlo k prepočtu úveru, v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že dodatok ako príloha k pôvodným zmluvám o úvere nemôže byť nekalý a neplatný, ani keď sa jeho obsah opiera o zmluvné podmienky, ktoré boli *ex tunc* vyhlásené za nekalé a neplatné, a to z toho dôvodu, že tento dodatok v skutočnosti nutne predstavuje nový zmluvný vzťah, úplne dobrovoľný zo strany spotrebiteľa, ktorý bol uzatvorený na základe ZID ZPK

2015 a súd dochádza k záveru, že už z toho dôvodu je dodatok k zmluve o úvere v súlade s právom, nie je nekalý a je platný.

34. Najvyšší súd fakticky odmietol preskúmať, či dodatok k zmluve nie je nekalý a neplatný a predpokladal, že to tak nie je, bez možnosti posúdiť a spochybníť platnosť tohto dodatku k zmluve, hoci hlavné podmienky pôvodnej zmluvy o úvere týkajúce sa predmetu zmluvy (stanovenie meny švajčiarsky frank) a ceny (stanovenie úrokovej sadzby) už boli *ex tunc* vyhlásené za nekalé a neplatné.
35. Najvyšší súd v uvedenom konaní napriek tomu, že rozhodoval o uplatnení práva Európskej únie, a to o uplatnení a výklade smernice 93/13, prebratjej do vnútroštátneho práva prostredníctvom Zakon o zaštiti potrošača [Zákon o ochrane spotrebiteľov], nepoložil Súdnemu dvoru Európskej únie prejudiciálne otázky vo veci výkladu práva Európskej únie a v samotnom rozhodnutí vôbec neodôvodnil, prečo tak neurobil, a teda neumožnil vyjadriť sa k otázke správneho výkladu práva Únie v súvislosti s otázkami, ktoré sú teraz kladené v prejednávanej veci.
36. Treba povedať, že Najvyšší súd Chorvátskej republiky v súvislosti s otázkou uplatnenia práva Únie, konkrétne rozsudku vo veci Dunai, iba konštatoval, že rozsudok vo veci Dunai nie je uplatniteľný, keďže v uvedenej veci išlo o „iné skutkové okolnosti“ a to v tom zmysle, že zásah zákonodarcu vo veci Dunai bol priamy, zatiaľ čo prepočet úveru v prípade Chorvátskej republiky bol dobrovoľný, banka mala povinnosť ponúknuť prepočet a spotrebiteľ túto ponuku nemusel prijať a nemusel uzavrieť dodatok k zmluve a splácal by úver naďalej tak, ako doteraz. Bez vôle zmluvných strán by určite nedošlo k prepočtu.
37. Najvyšší súd Chorvátskej republiky však nepožiadala Súdny dvor Európskej únie o výklad smernice 93/13 ani za týchto iných skutkových okolností.
38. Vnútroštátny súd tiež uvádza, že v rámci konania o jednotnom výklade práva Najvyšší súd Chorvátskej republiky výslovne neodpovedal na kľúčovú otázku, a to otázku náhrady pre spotrebiteľov napriek uskutočnenému prepočtu, ktorá vyvstáva práve v prejednávanej veci, pričom banka zdôrazňuje, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky sa má vykladať v tom zmysle, že po vykonaní prepočtu úveru už spotrebiteľ nemá žiadnu možnosť získať náhradu bez ohľadu na to, či skutočne získal alebo nezískal takúto náhradu v celom rozsahu, a nie je ani nevyhnutné stanoviť výšku prospechu získaného bankou.
39. Pokiaľ sa takto má chápať rozhodnutie Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky, teda pokiaľ sa má týmto spôsobom vykladať ZID ZPK 2015, a žalovaná v prejednávanej veci vlastne aj takto vykladá rozhodnutie a ZID ZPK 2015, vnútroštátny súd sa domnieva, že takéto úvahy by mohli byť v rozpore s výkladom Súdneho dvora Európskej únie, ktorý Súdny dvor poskytol vo veci C-118/17, Dunai, a konkrétne by sa tento rozpor mal týkať otázky výkladu úrovne ochrany zaručenej smernicou 93/13, teda ochrany, o ktorú ide v prejednávanej veci.

40. Vnútroštátny súd chápe rozsudok vo veci Dunai tak, že Súdny dvor sa z právneho hľadiska vyjadril k otázke vplyvu zásahu zákonodarcu na práva spotrebiteľov vyplývajúce zo smernice 93/13 v tom zmysle, že nezbavuje spotrebiteľa práva na náhradu, a najmä nemôže spotrebiteľa zbaviť práva požadovať vrátenie všetkých výhod, ktoré predajca alebo dodávateľ získal na základe nekalej zmluvy alebo nekalých zmluvných podmienok, a že na právo na úplnú náhradu nemá osobitný vplyv povaha tohto zásahu, t. j. či bol tento zásah priamy alebo dobrovoľný. Navyše z bodu 29 rozsudku Ibercaja Banco, C-452/18, vyplýva, že spotrebiteľ sa pri uzatváraní dobrovoľnej dohody nemôže vzdať ochrany vyplývajúcej zo smernice 93/13, a teda ani práva na úplnú náhradu, inak ako výslovne, dobrovoľne a vedome, pričom vnútroštátny súd usudzuje, že spotrebiteľ sa v prejednávanej veci nevzdal ochrany, ktorá mu je zaručená.
41. Potvrdenie takýchto úvah nachádza vnútroštátny súd aj v bode 41 rozsudku Dunai a v tam citovanej judikatúre, v ktorom sa uvádza, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za nekalú a neplatnú má za cieľ navrátenie spotrebiteľa do pôvodnej právnej a skutkovej situácie, v ktorej by sa spotrebiteľ nachádzal, ak by uvedená nekalá zmluva neexistovala, teda ak by neexistovali nekalé a neplatné zmluvné podmienky, alebo aj v bode 50 rozsudku Mikrokasa, C-779/18, a v ďalšej judikatúre, v ktorom Súdny dvor konštatuje, že z posúdenia nekalosti môže byť iba výnimočne vylúčená zmluvná podmienka odrážajúca zákonné ustanovenie, ktoré je rozhodne záväzné pre obidve zmluvné strany, čo v tomto prípade nenastalo, keďže uskutočnenie konverzie a uzavretie dodatku k zmluve o úvere záviselo od vôle spotrebiteľa, pre ktorého nebolo uzavretie dodatku k zmluve povinné a bez jeho vôle ako kľúčového elementu by neexistoval ani dodatok ani konverzia.
42. Vnútroštátny súd tak chápe aj smernicu 93/13, v ktorej desiatom odôvodnení sa uvádza, že smernica 93/13 má platiť na všetky zmluvy uzatvorené medzi predajcami alebo dodávateľmi a spotrebiteľmi, z čoho vyplýva, že tak pôvodná zmluva ako aj dodatok k zmluve musia byť posúdené sohľadom na transparentnosť a nekalosť, na čo odkazuje tiež vyššie uvedený rozsudok Ibercaja Banco, C-452/18, v bode 39, v ktorom sa uvádza, že aj zmluvná podmienka meniaci pôvodnú nekalú zmluvnú podmienku môže byť vyhlásená za nekalú, ak nebola dohodnutá individuálne, a ak vyvoláva nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.
43. Možno to zhrnúť tak, že vnútroštátny súd chápe smernicu 93/13 a rozsudky vo veciach Dunai a Ibercaja Banco SA v tom zmysle, že nezávisle od toho, ako vnútroštátny súd posúdi dodatky k zmluvám uzavreté na základe zásahu zákonodarcu, či ich posúdi ako priamy zásah alebo prejav slobodnej vôle zmluvných strán, tieto dodatky nemôžu (a nesmú) oslabiť ochranu zaručenú smernicou 93/13 tak, aby tým znemožnili vrátenie všetkých výhod, ktoré predajcovia alebo dodávatelia neoprávnene získali a najmä k tomu nemôže dôjsť proti vôli spotrebiteľov, ak sa spotrebiteľia nikdy a nikde nevzdali takejto ochrany a náhrady a ak takéto vzdanie sa nebolo upravené v zákone.

44. Takýto výklad by bol podľa názoru vnútroštátneho súdu tiež v súlade s doktrínou výkladového účinku, ktorá je založená na zásade, že úmyslom zákonodarcu, vyjadreným v ZID ZPK 2015, nebolo porušiť smernicu, ale naopak vykonať ju, takže ustanovenie vnútroštátneho práva sa musí vykladať v čo najväčšej možnej miere v súlade s jeho účelom a cieľmi, ktoré právna úprava Únie zamýšľala dosiahnuť, a preto sa vnútroštátny súd domnieva, že je povinný neuplatňovať ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré by sa vykladalo tak, že bráni zabezpečeniu právnej ochrany subjektívneho práva spotrebiteľa.
45. Konkrétny cieľ sledovaný smernicou 93/13, pokiaľ ide o ochranu spotrebiteľa a potrebu takéhoto výkladu smernice, vnútroštátny súd nachádza v bode 38 rozsudku Unicaja banko a Caixabank, v spojených veciach C-482/13 až 487/13, pričom súd vychádza za toho, že vnútroštátna právna úprava môže vždy zabezpečiť vyššiu a prísnejšiu úroveň ochrany ako samotná smernica, ako Súdny dvor uviedol v rozsudku Caja de Ahorros, C-484/08 alebo v bode 27 rozsudku Van Hove, C-96/14.
46. Na druhej strane, ak by sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky malo uplatniť na konkrétnu prejednávajúcu vec tak, že ZID ZPK 2015 by sa mal vykladať v tom zmysle, že spotrebiteľ by bol samotným uzavretím dodatku k zmluve zbavený akejkoľvek náhrady, vnútroštátny súd je toho názoru, že smernica 93/13 by sa potom vykladala v neprospech spotrebiteľa, čo by znamenalo porušenie povinnosti každého vnútroštátneho súdu vyplývajúcej zo Zmluvy o FEÚ, vykladať vnútroštátne právo takým spôsobom, aby bol dosiahnutý cieľ a výsledok stanovený v smernici.
47. Takýto výklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky, podľa ktorého by spotrebiteľia stratili nárok na náhradu bez toho, aby to tento zákon stanovil a bez toho, aby si to dohodli zmluvné strany, s tým, že spotrebiteľia v čase uzavretia dodatku k zmluve o úvere ani nevedeli, že sa čohokoľvek vzdávajú, by bol podľa názoru vnútroštátneho súdu v rozpore so základnou zásadou práva Európskej únie, podľa ktorej predpisy práva Európskej únie a vnútroštátneho práva sa musia vykladať s ohľadom na zmysel a cieľ samotného predpisu a odporoval by záveru, ktorý vyjadril Súdny dvor v bodoch 24 a 27 rozsudku Dominguez, C-282/10 a samotnému cieľu smernice, ktorý je uvedený najmä v deviatom odôvodnení smernice, a odporoval by bodu 41 rozsudku Dunai, ako aj bodu 83 rozsudku C-51/17, OTP Bank a OTP Faktoring, v ktorom Súdny dvor konštatuje, že nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí v dobe uzatvorenia úverovej zmluvy, čo je napokon formulácia obsiahnutá v článku 4 ods. 1 smernice 93/13, a teda v tomto zmysle je celkovo irelevantný akýkoľvek neskorší zásah zákonodarcu, ktorý nemôže vyvrátiť takýto spôsob konštatovania nekalosti a neplatnosti zmluvných podmienok.
48. Potvrdenie takéhoto výkladu vnútroštátny súd nachádza aj v rozsudkoch: Dziubak, C-260/18, bod 52; Unicaja banko a Caixabank, spojené veci C-482/13 až 487/13, bod 37; Banco Primus, C-421/14, bod 61, a Gutiérrez Naranjo a i., spojené veci C-154/15, C-307/15 a C-308/15, bod 61.

49. Vnútroštátny súd chápe smernicu 93/13 v tom zmysle, že táto smernica umožnila zásahy zákonodarcov členských štátov, avšak v snahe zachovať alebo prijať pravidlá, ktoré stanovujú vyššiu ochranu než ustanovenia tejto smernice, a že zásah do zmluvného vzťahu môže byť teda uskutočnený zákonodarcom len vtedy, ak je v súlade so smernicou 93/13 alebo ak zapadá do rámca maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa stanoveného v článku 8 smernice 93/13, a tento zásah nesmie túto ochranu nijako oslabiť; takáto úvaha sa nachádza v bodoch 43 a 44 rozsudku Dunai, C-118/17.
50. Vnútroštátny súd sa domnieva, že pri rozhodovaní v prejednávanej veci musí zohľadniť aj ustanovenia Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), a že prejednávaná vec patrí do pôsobnosti práva Únie, a že sa teda musia uplatniť tiež záruky, ktoré spotrebiteľom poskytuje Charta, najmä pokiaľ ide o právo na účinný prostriedok nápravy zakotvené v článku 47, ktorý každému jednotlivcovi umožňuje domáhať sa svojich práv pred súdmi členských štátov, vrátane sporov medzi jednotlivcami, pričom pravidlá o účinnej právnej ochrane vyplývajúce z článkoch 38 a 47 Charty sa musia dodržiavať aj pri uplatňovaní smernice 93/13; tento výklad nachádza vnútroštátny súd v bode 47 rozsudku Kušionova, C-34/13, ako aj v bodoch 70 a 82 rozsudku Egenberger, C-414/16.
51. V tejto súvislosti, pokiaľ by sa mal ZID ZPK 2015 vykladať v tom zmysle, že v nadväznosti na jeho uplatnenie, teda samotným uzavretím dodatkov k zmluvám o úvere, spotrebiteľ stráca nárok na súdnu ochranu a na vymáhanie úplnej náhrady a vrátenie všetkého, čo bolo získané na základe nekalých a neplatných zmluvných podmienok, tento súd sa domnieva, že v súlade s právom Európskej únie a so zásadou účinného prostriedku nápravy v zmysle tohto článku 47 Charty je povinný zabezpečiť úplný účinok smernice 93/13, a to tak, že nebude uplatňovať akékoľvek ustanovenie ZID ZPK 2015 odporujúce smernici. Inými slovami, ak by sa ZID ZPK 2015 mal vykladať týmto spôsobom, neuplatnil by sa a všetky dodatky k zmluvám uzatvorené na jeho základe by potom boli neúčinné a neplatné.
52. V súlade s vyššie uvedeným vnútroštátny súd vykladá smernicu 93/13 v tom zmysle, že žiadna zákonná regulácia, ani regulácia obsiahnutá v ZID ZPK 2015, nemôže mať za následok oslabenie práv, ktoré žalobkyni vyplývajú zo smernice 93/13 alebo zo Zakon o zaštití potrošača (Zákon o ochrane spotrebiteľov), ktorého imperatívnym cieľom je navrátenie do pôvodnej právnej a skutkovej situácie prostredníctvom odstránenia nekalých zmluvných podmienok tak, ako keby nikdy neboli prijaté, a najmä vrátenie všetkých výhod, ktoré žalovaná neoprávnene získala v neprospech žalobkyne práve na základe týchto podmienok.

VNÚTROŠTÁTNE PRÁVO

53. Pokiaľ ide o relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva, vnútroštátny súd zdôrazňuje, že Zakon o obveznim odnosima [Zákon o záväzkových vzťahoch] (ďalej len „ZOO“) stanovuje, že neplatná zmluva a neplatné zmluvné podmienky

nemôžu byť napravené, a tiež že v súlade s § 322 a § 326 ZOO sa neplatnosť vyhlasuje *ex tunc*, takže sa posudzuje a konštatuje vo vzťahu k okamihu uzavretia zmluvy. Vnútroštátny súd sa preto domnieva, že uvedené je v súlade so smernicou 93/13.

54. ZOO stanovuje, že neplatná zmluva sa nestane platnou prostredníctvom neskoršieho zániku dôvodu neplatnosti ani nováciou zmluvy (§ 145 ZOO) a nemôže sa stať platnou ani na základe dohody (§ 158 ods. 2 ZOO), bez ohľadu na právnu kvalifikáciu dodatku k zmluve, ktorý zmluvné strany uzavreli na základe ZID ZPK 2015, ako sa uvádza v § 148 ods. 1 ZOO, ktorý stanovuje, že novácia je neúčinná, pokiaľ predchádzajúci záväzok bol neplatný, ako aj v § 158 ods. 2 ZOO, ktorý stanovuje, že zmluva týkajúca sa neplatného právneho úkonu, je neplatná. Podľa vnútroštátnej právnej úpravy totiž, pokiaľ by bola zmluva neplatná, alebo niektorá zmluvná podmienka by bola neplatná, zmluvné strany nemôžu vykonať žiaden právny úkon (nováciu, dohodu, atď.), ktorým by tieto neplatné zmluvné podmienky boli právne posilnené, zmenené alebo sa stali právne platnými, pretože je to zjavne v rozpore s § 322 ZOO, podľa ktorého sa predpokladá, že neplatný právny úkon sa nikdy neuskutočnil. Ide teda o základnú zásadu vnútroštátneho záväzkového práva, ktorej podstata je založená práve na skutočnosti, že ide o taký zásah do verejných záujmov a ochrany verejného poriadku, ktorý uplynutím času nemožno napraviť.
55. Vnútroštátny súd sa domnieva, že tieto ustanovenia sú tiež zlučiteľné s právom Únie, ako bolo vysvetlené napríklad v bodoch 42 a 43 rozsudku Banco Primus, C-421/14. Vnútroštátny súd sa tiež domnieva, že nie je mu dovolené, aby na základe vlastného výkladu nahradil nekalé zmluvné podmienky obsahom, ktorý nebol dojednaný, a že k takémuto záveru ho vedie rozsudok Abanca Corporation Bancaria, C-70/17 až C-179/17, body 54 a 55, pričom zmluvné podmienky musia byť zo zmluvy *ex tunc* vylúčené.
56. Pokiaľ ide o skoršiu judikatúru Najvyššieho súdu členského štátu, vnútroštátny súd sa odvoláva na existujúcu judikatúru Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky, ktorý vo veci [omissis] dňa 27. júna 2001 rozhodol, že platnosť právneho úkonu sa posudzuje v závislosti od okolností a predpisov, ktoré boli záväzné v čase uzavretia zmluvy, a rovnaké stanovisko sa nachádza aj napr. v rozhodnutí Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky [omissis] z 28. októbra 2008 ako aj v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky [omissis] z 11. apríla 2007 a [omissis] z 26. októbra 2010; v tejto otázke tiež existuje ustálená judikatúra Ústavného súdu Chorvátskej republiky, ako napríklad rozhodnutie [omissis] zo 17. septembra 2003.
57. V judikatúre a v právnych stanoviskách Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky týkajúcich sa nemožnosti nápravy, či už na základe novácie alebo dohody, sa odkazuje na rozhodnutie [omissis] z 8. septembra 2010, podľa ktorého nemožno dohodou napraviť neplatný právny úkon, zatiaľ čo v súlade s rozhodnutím [omissis] ani prostredníctvom novácie nie je možné napraviť neplatný právny úkon v súlade s § 148 ZOO.

58. Napokon vnútroštátny súd tiež odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky [omissis] z 12. februára 2019, v ktorom tento súd konštatuje existenciu právneho záujmu spotrebiteľov uskutočňujúcich konverziu úveru na základe ZID ZPK 2015 na vyhlásení zmluvných podmienok za nekalé a neplatné, aby mohli na základe tohto vyhlásenia uplatniť práva, ktoré by im prináležali, pričom Najvyšší súd Chorvátskej republiky v tomto rozhodnutí rozhodoval práve o náprave neplatnosti zmluvy a zaujal stanovisko, že k neplatnosti dochádza zo samotného zákona a táto neplatnosť existuje od okamihu uskutočnenia právneho úkonu, pričom neplatná zmluva sa nestane platnou, ani ak neskôr odpadne dôvod neplatnosti, okrem výnimočných okolností stanovených v § 326 ods. 2 ZOO, ktoré v prejednávanej veci nenastali (ak dôvodom neplatnosti bol zákaz menšieho významu a zmluva bola v celom rozsahu vykonaná). Vnútroštátny súd odkazuje tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky [omissis] z 26. mája 2020, ktoré takisto potvrdzuje právo spotrebiteľov, ktorí uskutočnili konverziu úverov, na získanie vyhlásenia nekalých podmienok pôvodnej zmluvy o úvere a na uplatnenie práv prináležiacich spotrebiteľom z tohto titulu.
59. Vnútroštátny súd predkladá výt'ah z ustanovení vnútroštátneho práva v osobitnom dokumente ako prílohu, a to ako PRÍLOHU 1 a PRÍLOHU 2 a žalobu a vyjadrenia strán ako PRÍLOHU 3.

V Záhrebe 15. októbra 2020

Zoznam príloh:

1. Žaloba žalobkyne z 12. júna 2019
2. Vyjadrenie žalovanej k žalobe z 2. septembra 2019
3. Vyjadrenie žalovanej z 29. júna 2020
4. Vyjadrenie žalobkyne z 2. októbra 2020
5. Vyjadrenie žalobkyne zo 7. októbra 2020
6. Zákon o izmjene i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju [Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o spotrebiteľskom úvere]
7. Vnútroštátne právne predpisy

[omissis]

[omissis]